

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและประชากรกับ
ความต้องการและความพึงพอใจในข้าราชการ เมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอคำเนินสะไดวาก จังหวัดราชบุรี

นางสาวนฤมล มังคลิกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-334-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017628

๑๑๗๓๑๙๔๑๙

THE RELATIONS OF SOCIO-ECONOMIC, DEMOGRAPHIC FACTORS AND
NEED, GRATIFICATIONS OF POLITICAL INFORMATION OF PEOPLE
IN AMPHOE DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI

Miss Narumon Mungkalikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-334-5

วิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบัญชีด้านเศรษฐกิจลังค์และประชากรกับ
ความต้องการและความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองของประชาชน
ในเขตอําเภอดำเนินสะหวก จ.ราชบุรี
โดย นางสาวกุมล มังคลิกุล
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะ เวทิน

บังพัดวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บังพัดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๑
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ลงวันที่ ..... ๒๕๖๓ คณบดีบังพัดวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ภาร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบบังพัดวิทยานิพนธ์

..... ลงวันที่ ..... ๒๕๖๓ ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลวรรณ บิตตี้พัฒนา โฆษณา)

..... ลงวันที่ ..... ๒๕๖๓ อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะ เวทิน)

..... ลงวันที่ ..... ๒๕๖๓ กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

พิมพ์ด้วยบันบัดจ์อวิภานนิยมธุรกิจภายในกรอบสีเขียวเพื่อเผยแพร่

นฤมล มังคลิกุล : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและประชากรกับความต้องการ และความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตฯ เกือด้า เนินสะได้ จังหวัดราชบุรี (THE RELATIONS OF SOCIO-ECONOMIC, DEMOGRAPHIC FACTORS AND NEED, GRATIFICATIONS OF POLITICAL INFORMATION OF PEOPLE IN AMPHOE DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI). อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประนง สตะเวทิน 117 หน้า ISBN 974-579-334-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการและความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองของประชาชนกับปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ
  - ก. ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส
  - ข. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ, รายได้
  - ค. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการและความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองของประชาชน

รูปแบบการวิจัยเป็น ONE-SHOT STUDY เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า (RATING SCALE) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่, หาค่าร้อยละ, ส่วนเบี่ยง เมนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (*t-test*) และค่าเอฟ (*F-test*) การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน, และการวิเคราะห์ผลโดยพหุคูณ

ผลวิจัยปรากฏว่าในปัจจัยทั้งหมด คงมีแต่ตัวแปรอาชีพเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในข่าวสารการเมือง และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการข่าวสารการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษาและรายได้ อย่างไรก็ตาม ความต้องการข่าวสารการเมืองก็มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต นางสาว มัณฑ์ลักษณ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. วิภาดา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ด้วยบันบัดධ์อวิธานิพนธ์ภูมิในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

NARUMON MUNGKALIKUL : THE RELATIONS OF SOCIO-ECONOMIC, DEMOGRAPHIC FACTORS AND NEED, GRATIFICATIONS OF POLITICAL INFORMATION OF PEOPLE IN AMPHOE DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI. THESIS ADVISOR: ASSO.PROF PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 117 PP. ISBN 974-579-334-5

The objectives of this study were as follows:

1. To study the relations of need and gratifications of political information and the following factors:

- a) Demographic factors : sex, age and marital status
- b) Economic factors : occupation and income
- c) Social factors : education

2. To study the relations of need and gratifications of political information.

This research was one-shot study. Questionnaires composed of choices and rating scales were administered to 226 samples. Percentage, Mean, S.D., Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, T-test, F-test and multiple regression were used for statistical analysis.

It was found that only occupation significantly correlated with people's gratification of political information. Besides, income and education significantly correlated with people's need of political information. Need and gratification of political information also correlated.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต นรุณ พังกิจ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ดร. ฯ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan .....

๙

กิตติกรรมประกาศ

เมื่อได้ทำวิทยานิพนธ์ เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์แล้ว ข้าพเจ้าได้รับขอขอบพระคุณ
ผู้ที่ให้การสนับสนุนข้าพเจ้าทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

บิดามารดา ผู้อุปถัมภ์ส่งสอนให้ข้าพเจ้าเห็นคุณค่าของการศึกษาให้มีความ
มานะ มากบัน្ត จนสำเร็จมาถึงจุดอันน่าภูมิใจนี้

รองศาสตราจารย์ ดร. ประมະ สตะ เวทิน ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้ง
ยังกรุณาตรวจสอบ แก้ไขและ เอาใจใส่ข้าพเจ้า ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้
ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชนี เชยจรอรา ผู้ที่
ให้คำแนะนำในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลวรรณ บิตพัฒโนชิต ที่กรุณาเป็นประธาน
กรรมการและให้คำปรึกษาทั้งในเรื่องของวิทยานิพนธ์และ เรื่องอื่น ๆ

คุณชนกุณช ปฏิมาประกร คุณกนก โรติจันทร์ คุณพิยา สุรลิ่งห์-
ไกรสร คุณอรัญญา สุรลิ่งห์ไกรสร และครอบครัว พี่น้องของข้าพเจ้าทุกคนที่ให้
ความช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษาตลอดเวลาที่ข้าพเจ้าเข้ามาศึกษา จน
กระทั้งถึงวันที่ข้าพเจ้าล่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นฤมล มังคลิกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๔

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๕

กิตติกรรมประกาศ ๖

สารบัญสารภาระ ๗

บทที่

1. ความเป็นมาและความสำคัญของนักทุษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ปัญหานำการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ตัวแปรใน การวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.	ทดลองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง	
	ในระบบประชาธิปไตย	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง	
	และข่าวสารทางการเมือง	14
	แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการและความพึงพอใจ	
	ในข่าวสารการเมือง	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3.	ระเบียบวิธีวิจัย	34
	รูปแบบการวิจัย	34
	ประชากร	34
	วิธีการสุ่มตัวอย่าง	34
	เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	35
	การให้คะแนน	36
	การทดสอบเครื่องมือ	38
	การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	39
	การรวบรวมข้อมูล	39
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4. ผลการวิจัย..... 41

5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 76

รายการอ้างอิง..... 95

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก..... 101

ภาคผนวก ข..... 114

ประจำดูผู้เขียน..... 117

สารบัญสาร

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	43
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	44
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	45
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	46
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	47
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	48
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเบิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ใน 1 สัปดาห์.....	49
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเบิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อบุคคล ในเวลา 1 เดือน.....	50
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมาย ของความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองที่ได้รับจาก สื่อมวลชน.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานและความหมาย ของความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองที่ได้รับจาก สื่อบุคคล.....	53
ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานและความหมาย ของความต้องการข่าวสารการเมือง	56
ตารางที่ 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา ^{รายได้ต่อเดือน กับ ความพึงพอใจในข่าวสารการเมือง จากสื่อมวลชน.....}	60
ตารางที่ 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา ^{รายได้ต่อเดือน กับ ความพึงพอใจในข่าวสารการเมือง จากสื่อบุคคล.....}	61
ตารางที่ 14 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา ^{รายได้ต่อเดือน กับ ความพึงพอใจในข่าวสารการเมือง โดยภาระ.....}	62
ตารางที่ 15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา ^{รายได้ต่อเดือน กับ ความต้องการข่าวสารการเมือง.....}	63
ตารางที่ 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความต้องการข่าวสาร การเมืองกับความพึงพอใจในข่าวสารการเมือง.....	64
ตารางที่ 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเบิดรับสื่อมวลชน ความต้องการข่าวสารการเมือง ความพึงพอใจในข่าวสาร การเมืองจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 18	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเบิดรับสื่อ บุคคลกับความต้องการข่าวสารการเมือง ความพึงพอใจ จากสื่อมวลชน จากสื่อบุคคล และโดยภาพรวม.....	66
ตารางที่ 19	แสดงความแตกต่างระหว่าง เพศชายและหญิงในเรื่อง ความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน.....	67
ตารางที่ 20	แสดงความแตกต่างระหว่าง เพศชายและหญิงในเรื่อง ความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองจากสื่อบุคคล.....	68
ตารางที่ 21	แสดงความแตกต่างระหว่าง เพศชายและหญิงในเรื่อง ความพึงพอใจในข่าวสารการเมืองโดยภาพรวม.....	69
ตารางที่ 22	แสดงความแตกต่างระหว่าง เพศชายและหญิงในเรื่อง ความต้องการข่าวสารการเมือง	70
ตารางที่ 23	แสดงความล้มเหลวระหว่างสถานภาพสมรส และอาชีพ กับ ความพึงพอใจและความต้องการข่าวสารการเมือง	71
ตารางที่ 24	แสดงระดับความสำคัญของตัวแปรที่มีความล้มเหลวกับความ พึงพอใจในข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน.....	72
ตารางที่ 25	แสดงระดับความสำคัญของตัวแปรที่มีความล้มเหลว กับความ พึงพอใจในข่าวสารการเมืองจากสื่อบุคคล.....	73
ตารางที่ 26	แสดงระดับความสำคัญของตัวแปรที่มีความล้มเหลว กับความ พึงพอใจในข่าวสารการเมืองโดยภาพรวม.....	74
ตารางที่ 27	แสดงระดับความสำคัญของตัวแปรที่มีความล้มเหลว กับความ ต้องการข่าวสารการเมือง.....	75